

NØVN Í VIKUNI

Telefon 341800 - Fax 341801 - Fartelefon 216135
e-mail: maggi@sosialurin.fo

Á hesum síðum bera vit tíðindi um merkisdagar, so sum rundar
føðingardagar, brúdleyps dagar, starvssetanir o.t.

Karolinu Petersen – slóðarin mikli á sosiala økinum

Á ráðstevnuni

»Rúmligi Arbeidsmarknaðurin«, sum ALV skipaði fyri á Hotel Føroyum fríggjadagin, vórðu stovnarin av ALV, Karolina Petersen og maður hennara Petur Petersen, heiðrað. Formaðurin í ALV-stýrinum, Johann Samuelsen handaði teimum heiðurin við hesum orðum:

HEIÐUR

Johann Samuelsen,
formaður í ALV-stýrinum

– Eg fari fyrst, sum formaður í stýrinum fyri Alv, at takka øllum somlum, at tit møttu so fjølment her í dag at viðgera evnið um »Rúmliga arbeidsmarknaðurin«, sum vit øll á ein ella annan hátt vara av, men serliga tit sum sita, har avgerðirnar á lógarøkinum verða tiknar og annars tit sum vara av almenna arbeidsmarknaðinum í Føroyum so ella so.

Takk fyri at tit komu higar og søgdu tykkara hugsan um hesi viðurskipti, sum stóðugt eiga at vera til viðgerðar í einum samfelagi, sum okkara, har alt gongur við tí rúkandi ferð, og vit mugu ásanna, at nógv er broytt til tað betra, síðani hesir tankar sá dagsins ljós norðuri í Hvalvík fyri 50 árum síðani. Og ikki vóru hetta bert vakrir tankar og hekur orð, men virkan aftan fyri vøkru hugsanirnar vórðu gjørd til veruleika – hóast áðanast má, at hugburðurin og sosiala medvitið tá, als ikki var á okkara nútíðar vælferðarkós, har vit halda, at »rúmligi arbeidsmarknaðurin« er bara sjálvsøgd rættindi, sum so mangt annað!

Føroyska samfelagið var á einum vegamóti fyri 50 árum síðani – og hoyrdist eisini ljóð, kanska onkur tá helt misljóð, vera rætta orðið, fyri at fólk við skerdum førleikum eisini høvdu rætt til at verða vird eins og onnur, og harvið eisini viðurkenna teimum rætt til at fara til eitt hóskaðt arbeiði, sum tey megnaðu, sum einhvør

annar borgari. Hugsanin aftan fyri var hon, at hava fólk við skerdum førleika ein meningsfullan gerandisdag at fara upp til, eins og onnur í okkara samfelagi, so er ein positiv motivatión skapt, og hugurin at liva og virka optimalt eftir givnum umstøðum, er skaptur. Arbeidsmøguleikarnir verður framtíðarlýkilin, sum opnar mangar dyr og gevur viðkomandi møguleikar at skapa sær sína egnu framtíð í einum arbeiðshøpi, har sosiala samveran við onnur eisini hevur sín stóra týðning. Og hetta at føla seg sum ein partur av einum arbeidsfelagsskapi hevur sjálvsagt ávirkan á heildarstøðuna hjá tí brekaða – og er vinningur fyri samfelagið alt. Alternativt er sum kunnugt bara at sita úti undir vaðingini, og lata lívið fara framvið í ónøgdsemi og einsemi, sum kúrandi fuglur í búri.

Ein persónur her á landi, sum sá hesar møguleikar fyri sær, longu fyri 50 árum síðani, var prestafrúan í Hvalvík, Karolina Petersen – og at

tað var ein einsamøll kvinna, sum slóðaði fyri á økinum – tað er neyvan av tilvild! Hon hevur verið langt framman fyri sína tíð, sum tikið verður til í dag. Tað man ikki hava verið lætt at koma fram við slíkum tankum fyri einari hálvari öld síðani – Karolina visti væl, hvat gekk fyri seg í grannalondum okkara um hetta mundið – tey vóru heilar bátslongdir framman fyri okkum – tí væl fylgdi hon við, hvat fyriførst á sosiala økinum í grannalondunum. Men at koma fram við hesi nýggju dimensiónini her heima, var tungt hoyggja at draga. M. a. at skapa neyðugu fíggarligu karmarnar, fáa hølir til vega, fáa politikarnar at skilja nýggju tankarnar, tað var ikki bara sum at siga tað, og so megna at fáa tilíkar tankar ígjøgnum politisku skipanirnar o. s. fr. Men Karolinusa hjarta brann fyri hesi sök – og hon sigraði. Byrjaði í smáum í prestagarðinum í Hvalvík, so við Áirnar, tá tey húsini blivu tøk, seinri bleiv tað bæði til verkstað og skúla

– alt hetta arbeiðið, sum hon legði lunnar undir, var so grundleggjandi, at hetta enn dagin í dag eru høvuðssúlurnar undir tí megnararbeiði, sum Karolina Petersen loysti úr lagdi, umframt vard heim av ymsum slagi kring landið, og sjálvt Hotel Torshavn í Keypmannahavn, kent av hvørjum mansbarni í Føroyum í dag, sum staðið har føroyingar í 1000 tali á hvørjum ári bógva og avvarandi teirra, meðan tey sum sjúk eru, fáa hægstu serfrøði innan heilsuverkið á Ríkissjúkrahúsinum, eisini har var Karolina tann umhugsna og skilagóða kona, sum greitt sá, at her var neyðugt at gera nakað munagott, og fekk síni ynskir ígjøgnum – uttan hennara nærlagni og ágrýtni fyri hesi sök, blandað saman við einum øgiligum treiskni og góðum evnum at fáa myndugleikarnar í talu, so var hetta arbeiðið, teimum brekaðu at bata, ongan veg komið longu fyri 50 árum síðani, av tí einfaldu orsök, at ongin hevði taðað jørðina.

Karolina hevur verið ein

av hesum eldsálunum, sum hevur strítt sítt stríð fyri teimum brekaðu í Føroyum. Og uttan nakra nevnið verða sosiallóggeva her heima at vísa á, og tað at almanna-máluni vóru danskt málsøki, sum jú ikki er ringasta fyrirmyndin av londum at hava á hesum øki, men í hesum veruleika, at so var, kom Karolina í samband við leiðaran á sosialu deild hjá Ríkisumboðnum, Klaus Herman, sála, og sum seinri gjørdist fyrsti stjóri á Almennastovuni eftir at sosialmáluni vóru yvirtikin, og samarbeiðið teirra millum varð inspirerað av djúpa engamentinum hjá Karolinu og góða forstálsinum frá skilamanninum Klaus Herman, umframt spírandi vælviljanum frá politikari síðu.

Og tí kunnu vit her í dag fegnast um, at Alv hevur 50 ár á baki, og enn stendur í besta blóma. Tað er mær ein gleði og heiður at kunna handa kvinnuni, sum slóðaði fyri og legði lunnar undir endurbúgvingina her á landi, Karolinu Petersen, og manni